Vereenvoudiging en bezuiniging.

V.

Voor de kosten der drie Hoogescholen is op de begrooting uitgetrokken eene som van *f*111,760 voor de Leidsche, *f*69,710 voor de Utrechtsche en *f*70,430 voor de Groningsche universiteit, dus te zamen *f*251,900. In het Verslag leest men: »Op de kosten der »Hoogescholen zal, hetzij door ver»nietiging van eene derzelve, hetzij »door verdeeling der faculteiten onder »dezelve, hetzij door verandering van »inrigting, kunnen worden uitgespaard »*f*70,000."

Hetzij door vernietiging van ÉENE *derzelve, hetzij door* VERDEELING DER FACULTEITEN *onder dezelve, hetzij door* VERANDERING VAN INRIGTING. Het *plan* is, gelijk men ziet, nog zeer onbepaald. De ministers weten zelve nog niet, wat te doen, òf zij éene academie — let wel *éene* — zullen opheffen, òf zij voor de universiteiten faculteits-scholen in de plaats zullen stellen dan wel òf zij — de drie Hoogescholen behoudende — alleen eene vermindering van uitgaven door eene *veranderde inrigting* zullen bewerkstelligen. Wij twijfelen of het voegzaam zij, dat eene regering aan het publiek dergelijke onbekookte voornemens ten beste geve; in allen geval blijkt hieruit al weder ten sterkste, dat het tegenwoordig ministerie ook bij zijne bezuinigings-ontwerpen — evenzeer als bij zijne herzienings-ontwerpen — niet een vast en vooraf beraamd plan, niet een leidend beginsel, maar slechts den drang der omstandigheden of den luim van het oogenblik volgt. Men zal *f*70,000 bezuinigen; hoe, waar, wanneer, op wat wijze dit weet men nog niet; dit is later zorg, komt tijd komt raad. Indien men inderdaad tot eene van die drie wijzen overgaat, zal het gevolg zijn, dat men het Hooger Onderwijs nog gebrekkiger zal maken, dan het reeds is, terwijl de bespaarde som onbeduidend is. Door *twee* Hoogescholen te willen behouden, belet men niet alleen dat er ooit in ons land een fiksch, goed uitgerust hooger onderwijs tot stand kome, maar men snijdt zich zelve ook weder den weg af tot »doortastende" bezuiniging en vereenvoudiging. Men blijft alweder halverwege staan en transigeert met zijn beginsel. Faculteits-scholen in plaats van universiteiten op te rigten, is de noodlottigste slag dien men aan het onderwijs kan toebrengen. In plaats van de wetenschappen zooveel mogelijk te vereenigen en tot elkaâr te brengen, den *band der wetenschappen* naauwer toe te halen, zal men ze gaan isoleren en uit haar verband rukken; men zal regts-schooltjes en medicijn-schooltjes en litteratuur-schooltjes hebben, maar geene *wetenschap*. Men zal pleidooijen leeren maken en recepten leeren schrijven, gelijk men tafels leert maken en gelijk men huizen leert metselen. Men zal eene *kostwinning* leeren om zich zelven met vrouw en kinderen te onderhouden, maar echte wetenschappelijkheid zal er niet zijn. De prikkel om zich niet alléén en uitsluitend tot het eigen vak te bepalen, maar ook in andere vakken rond te zien en den geest te verruimen, zal, bij gebrek om er aan te voldoen, verstompen. En dit alles waarom? Omdat de regering te zwak, te bekrompen, te kleingeestig was om te durven doortasten en zich te wagen aan het geschreeuw van een paar steden die hare instellingen van hooger onderwijs zouden moeten missen, opdat men éene goed uitgeruste instelling zou kunnen tot stand brengen die het geheele land tot nut en luister zou strekken. Door eene *veranderde inrigting* kan men geene *f*70,000 besparen, zonder een onderwijs, dat nu reeds onvoldoende en ongenoegzaam is, meer en meer te verminken en nog onvollediger te maken.

»Doortastende" bezuiniging kan ook hier slechts door vereenvoudiging bereikt worden, dat is door onze *drie* Hoogescholen tot *éene* zamen te smelten. En dit zou niet alleen èn eene *bezuiniging* èn eene *vereenvoudiging* zijn, maar tevens, uit het oogpunt van het onderwijs gezien, eene allerwenschelijkste en noodzakelijkste verbetering. Ons land is te klein om twee of drie Hoogescholen *naar behooren* te bezetten; zóóveel uitstekende mannen die de *wetenschap* — en niet de *kostwinning* — beoefenen, zijn wij niet rijk. Aanschouwt het personeel onzer hoogleeraren en gij zult moeten erkennen dat een groot deel uit menschen bestaat die men genomen heeft omdat er eene vacature was die toch vervuld moest worden en men meende dat de gekozene de man was »die er dan nog *het meest* aan gedaan had." Het is zelfs niet zeldzaam bij ons, — de voorbeelden zijn van nog zeer onlangs voorhanden — dat men één à twee jaren lang vakken onbezet moet laten, (soms vakken die niet kunnen stilstaan), omdat men *wachten* moet tot men den één of anderen geschikten plaatsvervanger heeft opgeschommeld of wel een nog niet geheel rijp hoofd, tijd om te rijpen heeft gelaten. En evenwel wil men de weelde van *drie* Hoogescholen behouden! Men wil liever op drie plaatsen *gebrek lijden*, dan op één *overvloed hebben!* Het gevolg van deze averegtsche handelwijze is, dat, (daar men om toch *veel* personen te kunnen plaatsen van allerlei kaliber moet nemen,) het onderwijs niet slechts niet aan de vereischten voldoet, maar dat het personeel dat voor de drie academiën te zamen genomen te groot is, voor *elk* der drie academiën niet toereikt. Men moet dit nu weder vinden door òf aan *deze* academie te laten doceren wat aan *gene* niet gedoceerd wordt en omgekeerd, òf wel door denzelfden persoon verschillende collegiën in verschillende vakken te doen houden, die hij onmogelijk allen met gelijken ijver kan bijhouden. Zoo ziet men b. v. denzelfden professor *Romeinsch* en *hedendaagsch* regt, denzelfden professor *publiek* en *privaat* regt, denzelfden professor *volkenregt* en den *Code Pénal* onderwijzen. Dit is een ongeluk èn voor hem die onderwijst èn voor hem die onderwezen wordt. Om zoovele en zoo uiteenloopende vakken evenzeer bij te houden, om ze allen met evenveel ijver, met evenveel grondigheid te bestuderen, ze met evenveel klaarheid weder te geven en te ontvouwen — zou men een genie moeten zijn of althans een zoo bij uitnemendheid veelomvattend en krachtig georganiseerd hoofd hebben, als slechts aan zeer enkelen ten deel valt. En gewoonlijk zal dan ook de leeraar — die geene kans ziet om zoovele paarden te gelijk te berijden — òf zijne studie gelijkelijk tusschen allen verdeelen, zoodat men de halve studie van dit met de halve studie van dat ontvangt, òf hij zal zoodra een onderwerp hem bijzonder aantrekt, al zijne kracht aan dit éene wijden en aan het andere vak slechts zooveel tijd en studie wijden, als voor het geven van zijn collegie volstrekt vereischt worden. Dit nu is zeer ongelukkig voor den student die *beide* vakken even goed moest leeren kennen, maar het is zeer natuurlijk; en het is zelfs misschien nog het gelukkigst voor hem zoo zijn leermeester ten minste in éene der vakken die hij doceert goed doordringt.

Smelt uwe drie onvoldoende en ongenoegzame academiën tot éene zamen en gij zult eene *goede* Hoogeschool hebben, om welke voltallig te houden gij tot geene nulliteiten of mediocriteiten de toevlugt zult behoeven te nemen. Met een vijftigtal docenten, de kern uwer mannen van wetenschap, zult gij vrij wat beter tot stand brengen, dan met de zeventig à tachtig hoogleeraren die nu over de drie academiën verspreid zijn.

Men heeft als een bezwaar tegen het instellen van slechts éene academie wel eens aangevoerd, dat het voor de ouders en voogden ongelegen was, hunne zonen en pupillen zoo ver van de hand en buiten hun toezigt te moeten houden. Dit is inderdaad een geheel denkbeeldig bezwaar. Het geldt ten hoogste alleen voor die ouders en voogden die in de onmiddellijke nabijheid van de academie-stad wonen. Wij begrijpen b. v. dat Haagsche ouders het gemakkelijk vinden hunne zonen te Leiden te houden, dat de Utrechtenaars aan Utrecht en de Groningers aan Groningen de voorkeur geven. Maar voor een Zwollenaar maakt het geen verschil of hij zijn zoon naar Utrecht, naar Groningen of naar Leiden stuurt. Hij zal hem te Utrecht niet meer kunnen nagaan dan te Leiden, te Groningen niet meer dan te Utrecht. Daarenboven blijkt de gezochtheid van dit voorwendsel ten duidelijkste uit dit feit dat ouders en voogden zelfs nu dikwijls hunne zonen en pupillen, in plaats van naar de meest nabijzijnde, naar eene meer verwijderde academie zenden. De Noord-Brabanders, de Gelderschen studeren ten minste evenzeer, zoo niet meer, in Leiden dan in Utrecht. De Friezen gaan — naar Leiden, niet naar Groningen. De Overijsselaars insgelijks. Waarom? Omdat Leiden beter van professoren voorzien is en er in meer vakken onderwijs wordt gegeven dan te Utrecht en te Groningen en de ouders en voogden verstandig genoeg zijn om te begrijpen, dat men zijne kinderen niet naar de academie zendt om de vertelseltjes van »*Baker Tuit*" te gaan aanhooren, maar dat men ze dáár zendt, waar zij het best en het volledigst de wetenschap kunnen leeren.

—

Buitenlandsche berigten.

HONGARIJE.

Hongarije is een waar fabelland geworden: naauwelijks komen er zeer onvolledige berigten over de grenzen, die dan nog met de meeste omzigtigheid moeten opgenomen worden. Zoo heet het nu weder in de *Const. Bl.* dat *Ludwig Kossuth als Lodewijk IV.* tot Koning van Hongarije is uitgeroepen.

Generaal *Bem* is tot opperbevelhebber der gezamenlijke Hongaarsche artillerie benoemd; tevens heeft hij het opperbevel over alle vestingen op den linker Donau-oever op zich genomen.

Generaal *Schlick* is reeds van den kant van Gallicië tot Bartfeld voortgerukt, volgens andere berigten zelfs tot Eperies. De Hongaarsche driekleurige vlag werd overal weggenomen. De andere keizerlijke troepen rukken hoe langer zoo meer voorwaarts en hebben weder onderscheide plaatsen ingenomen.

Een vroeger berigt van de inneming van Presburg was geheel en al ongegrond; integendeel werd een bataillon jagers door de ruiterij der Hongaren bijna geheel in de pan gehakt: van de 1200 man ontkwamen er slechts 60. Ook het Poolsche regiment infanterie heeft veel geleden, doordien de Hongaarsche kettingkogels in de gelederen der Polen velen deden sneuvelen. Alleen te Weenen zijn 17 gewonde officieren aangekomen.

In Zevenbergen wordt de oorlog met eene ongekende barbaarschheid voortgezet. »Meer dan 100 Romanische plaatsen," zegt de *Wiener Ztg.*, »zijn in de asch gelegd, onderscheidene priesters opgehangen en omstreeks 10,000 onzer medeburgers van het leven beroofd." De Szeklers gaan met eene ontzettende wreedheid te werk. Zelfs zieken worden op eene afschuwelijke wijze mishandeld.

De *Bresl. Ztg.* deelt het volgende berigt mede, hetwelk echter met de meeste omzigtigheid behoort opgenomen te worden: »Eindelijk is datgene gebeurd, waaraan wel is waar vele Hongaren niet meer getwijfeld hadden, doch hetwelk evenwel voor zeer onwaarschijnlijk werd gehouden. *De Russen zijn Zevenbergen binnengerukt*, en wel in Kroonstad, eene voor de verdediging van de naar Wallachije voerende bergengten zeer gewigtige vesting. Eerst kwam een officier met eene kompagnie sappeurs; later kwamen drie bataillons infanterie, eene divisie Kozakken en achttien kanonnen binnen de stad."

DUITSCHLAND.

Frankfort, 26 *dec.* Hoewel de heer *von Gagern* aan de Vergadering nog niet heeft medegedeeld, welk departement van het ministerie hij op zich zal nemen, zoo twijfelt men er echter niet aan of hij zal zich met het ministerie van Buitenlandsche Zaken belasten, waarmede dan tevens het presidium van het kabinet zoude verbonden zijn. Zooveel is zeker, dat eene nieuwe bediscussiëring der *Oostenrijksche quaestie* en eene wijziging van §§ 2 en 3 de hoofdvoorwaarden van zijne toetreding zijn geweest. De heer *Hergenhalm* wordt genoemd als minister van Binnenlandsche Zaken.

Op het berigt dat Denemarken de bezetting van het eiland Alsen op 8000 man heeft gebragt, heeft het Rijks-ministerie van Oorlog, naar wij vernemen, bevel gegeven aan de Holsteinsche grenzen een gelijk getal troepen te verzamelen, om in allen gevalle gereed te zijn.

FRANKRIJK.

Parijs, 26 *dec.* Met elken dag wordt de zekerheid grooter, dat de orde in Frankrijk zal hersteld worden; wij meenen deze in de telkens toenemende meerderheid van op den heer *Louis Napoléon* uitgebragte stemmen, te zien.

Volgens de heden morgen ontvangen tijdingen waren er op den heer *Louis Napoléon* 4,400,000 stemmen uitgebragt; generaal *Cavaignac* zou er 1,100,000 op zich hebben vereenigd.

Men houde wel in het oog dat deze berekeningen niet volkomen zeker zijn; eenige misslagen zijn onvermijdelijk, doch de verhoudingen kunnen daardoor niet veel veranderd worden.

De *Moniteur du Soir* deelt den onderstaanden brief mede, welke de Paus aan het hoofd van den Raad heeft geschreven:

»Mijnheer de generaal!

»Mijn hart is getroffen, en ik ben ten hoogste erkentelijk voor de onverwijlde en edelmoedige handelwijze van de oudste dochter der kerk, die zich zoo ijverig betoogt, en reeds werkzaam is, om den Heiligen Vader ter hulp te snellen.

»De gunstige gelegenheid zal ongetwijfeld komen, dat ik, *in persoon*, aan Frankrijk mijne vaderlijke gezindheden zal kunnen betuigen, en met eigene hand de zegeningen des Heeren over den Franschen grond uitstorten, zoo als ik Hem thans reeds smeek die over u en over geheel Frankrijk in eene ruime mate uit te storten.

»*Datum Gajetae*, die 7 *decembris* 1848.

PIUS PAPA NONUS."

— De *Spectateur de Marseille* van 13 december deelt de volgende berigten over de Italiaansche aangelegenheden mede:

»De heer *de Corcelles* is heden van Rome te Marseille teruggekomen; na zijne zending bij den Heiligen Vader, dien hij te Gaëta verliet, had hij zich naar de eerstgenoemde stad begeven.

»*Pius IX* scheen zeer getroffen door den ijver, waarmede het Fransche gouvernement hem zijne ondersteuning had aangeboden.

»Z. H. heeft zijn voornemen te kennen gegeven om zich naar Frankrijk te begeven en van de gastvrijheid, hem door generaal *Cavaignac* aangeboden, gebruik te maken, doch de Heilige Vader heeft den dag van zijn vertrek van Gaëta niet met juistheid kunnen bepalen, dewijl dit van omstandigheden afhankelijk zal zijn. De heer *de Latour d'Auvergne* gisteren avond van hier naar Parijs vertrokken, brengt eenen eigenhandigen brief van den Paus aan generaal *Cavaignac* over.

»Eenigen tijd had men gedacht, dat eene sterke reactie, die te Rome in de gemoederen plaats vond, *Pius* IX naar Rome zou doen terugkeeren doch de tijding dat generaal *Zucchi* zich aan het ministerie *Mamiani* heeft onderworpen, heeft deze hoop vernietigd.

»Deze onderwerping komt ons echter nog eenigzins twijfelachtig voor, omdat er in brieven uit Bologne van 7 dezer geen gewag van wordt gemaakt. De Paus behoudt, te midden van alle beproevingen, eene onveranderlijke en zachte opgeruimdheid."

Uit het onderstaande blijkt dat de onderwerping van generaal *Zucchi* aan het Romeinsche gouvernement ongegrond is.

»Z. Exc. de baron *Charles Zucchi* heeft eene dagorder bekend gemaakt, waarin hij den titel aanneemt van commissaris van Z. H. *Pius IX.* De minister verklaart, op gezag van de hem door de Kamers verleende magt, deze hoedanigheid aan den baron *Zucchi* niet toe te kennen, die het bevel, dat hij over de Pauselijke troepen voerde, reeds in handen van generaal *Latour* heeft nedergelegd, bij eene missive van 27 november jl.

»Alzoo gelasten wij aan alle burgerlijke en militaire overheden op geenerlei wijze aan zijne bevelen gevolg te geven, en geene bevelen dan van het ministerie aan te nemen.

»Al wie zich aan het tegenovergestelde zou schuldig maken, zal als vijand van de constitutie van den Kerkelijken Staat worden aangemerkt, en als zoodanig geoordeeld en gestraft.

»*Rome*, 5 december 1848.

»*Het ministerie van Oorlog*, CAMPELLO."

— Het schijnt thans bijna zeker dat het getal kiezers, hetwelk aan de verkiezing van den President der Republiek heeft deelgenomen, die van Algerië medegerekende, omstreeks 8 millioen zal bedragen. Heden morgen zijn de berigten der dagbladen over den gisteren avond bekenden uitslag der stemmingen, niet eenstemmig.

— Men leest in den *Mémorial bordelais*:

»Frankrijk wordt thans niet voor de eerste maal geroepen om te verklaren of het een *Napoléon Bonaparte* aan het hoofd van den Staat wil stellen. Ziehier eenige gewigtige cijfers, die wij aan de geschiedenis hebben ontleend:

»*Stemming over het Consulaat in het jaar VIII.* — Aantal stemmen: 3,012,569; voor 3,011,007; tegen 1,562.

»*Stemming over het levenslang Consulaat.* — Aantal stemmen: 3,577,259; voor 3,568,888; tegen 8,374.

»*Stemming over het erfelijk Keizerrijk* (1804). — Aantal stemmen; 3,524,244; voor 3,521,675; tegen 2 579."

— Wij kunnen de zekere tijding mededeelen, dat een aanzienlijk getal volksvertegenwoordigers, die vroeger tegenstanders schenen te zijn van de candidatuur van Prins *Louis Napoléon*, zich thans gehaast hebben den nieuwen President der Republiek de verzekering hunner gehechtheid te geven.

— Het gerucht wint meer en meer veld, dat verscheidene afgevaardigden, hunne zending als geëindigd beschouwende, genegen zouden zijn hun ontslag in te dienen, en dusdoende te protesteren tegen het voornemen, hetwelk bij de vergadering schijnt te bestaan, om hare zittingen, als *wetgevende magt*, voort te zetten.

— Men leest in het dagblad *la Patrie*:

»Sedert drie dagen schijnt de ongerustheid, waaronder Parijs gedurende 10 maanden gebukt ging, hoe langer zoo meer te wijken; de handel wordt levendiger; de *rues St. Dénis* en *St. Martin*, waar veel klein-handel gedreven wordt, beginnen het aanzien van voorspoedige tijden terug te krijgen. Dit zijn bemoedigende teekenen."

— Men verzekert, dat het nieuwe kabinet aan generaal *Lamoricière* het opperbevel over het leger der Alpen heeft doen aanbieden, ter vervanging van generaal *Oudinot*, die tot minister van Oorlog zou benoemd zijn.

— Men zegt, dat de heer *Victor Hugo* met eene bijzondere zending naar Spanje zou belast worden.

— Het proces van de heeren *Raspail*, *Barbès*, *Louis Blanc* en anderen, zal volgens sommige dagbladen, door het Hooge Nationale Hof behandeld worden, waar de gezworenen, alle leden van de *conseils généraux*, ten getale van 36 het oordeel zullen uitspreken. Men meent dat het niet langer dan drie weken kan duren. Het is nog onzeker of de zittingen zullen gehouden worden te Bourges of in het fort van Vincennes.

— Het *Elysée-National* (*ex-Elysée-Bourbon*) zal voor den President der Republiek rijk aan familieherinneringen zijn. Het werd eens bewoond door koningin *Hortense*; daar bezocht Keizer *Alexander* in 1814 *Joséphine*, toen hij de verlatene vrouw met een bezoek vereerde; daar zocht *Napoléon*, na den slag van Waterloo eenige rust voor dat hij naar Rochefort vertrok om eene schuilplaats te verzoeken, die hem echter niet werd toegestaan.

Men wijst in het *Elysée National* het bed nog aan, waar de Keizer te midden zijner rampen te vergeefs een oogenblik zocht te rusten. De beroemde soldaat van Austerlitz kon zich voor den aanvang van eenen grooten veldslag ter ruste begeven; maar dit was hem onmogelijk na het verliezen van den verschrikkelijken en noodlottigen slag, die hem voor immer van Frankrijk, van zijnen zoon en zijne kroon scheidde. Moge de neef van *Napoleon* in dit voor hem heilige verblijf heilzame ingevingen ontvangen.

ITALIE.

Rome, 6 *dec.* In de zitting van de Kamer der gedeputeerden te Rome van 6 december, is met bijna algemeene stemmen het volgende besluit genomen:

»De Kamer der gedeputeerden vereenigt zich met het ministerie om tegen het besluit van generaal *Cavaignac* in de Nationale Vergadering van 28 november medegedeeld, te protesteren."

— De Heilige Vader heeft alles wat tot de viering van het Kersfeest vereischt wordt naar Gaëta doen komen; hieruit blijkt geenszins zijn voornemen om naar Rome terug te keeren.

Turijn, 20 *dec.* De ernstige moeijelijkheden, welke de vorming van een nieuw kabinet in de zwaarwigtige omstandigheden, waarin wij ons bevinden, ontmoet, zijn nog niet uit den weg geruimd. Men hoopt echter dat het kabinet morgen zal bekend zijn. Men verwacht de aankomst van een beroemden staatsman van Turijn; men heeft hem een der gewigtigste portefeuilles aangeboden.

Sommigen meenen dat men den oud-minister *Vincenzo Ricci* zou hebben uitgenoodigd om deel uit te maken van een kabinet, waarin ook een ander lid der oppositie zitting zou nemen. Dit ontwerp zou mislukt zijn door de weigering van den Genueschen afgevaardigde, en het schijnt zeker te zijn, dat de advocaat *Gioia* besloten heeft een nieuw ministerie te vormen, bestaande uit een gedeelte van het tegenwoordige kabinet en drie of vier nieuwe leden tot de meerderheid der Kamer behoorende.

De ministers *Revel*, *Boncompagnie*, *Merlo* en misschien ook *Perone* zouden aftreden. Onder de afgevaardigden, die zitting in het kabinet zouden nemen, worden voornamelijk *Gioia* en *Galvagno* genoemd. Het nieuwe ministerie zou, zonder echter van den tot hiertoe gevolgden weg geheel af te wijken, op onderscheidene punten vrijzinniger zijn. Iedereen is ontevreden over den langdurigen staat van onzekerheid. Men ziet met ongeduld het einde hiervan te gemoet.

Turijn, 22 *dec.* In de zitting van gisteren heeft de minister aan de Vergadering medegedeeld, dat hem nog niets naders omtrent de bemiddeling bekend was, sedert dat Brussel, als de plaats waar de onderhandelingen zullen plaats hebben, door Oostenrijk was aangenomen. Hij was van meening dat Oostenrijk de grondslagen der onderhandelingen had aangenomen.

Alleen op deze voorwaarden zal het Sardinische gouvernement aan de onderhandelingen deel nemen.

Het ministerie *Schwarzenberg* betoont zich veel meer genegen om onderhandelingen aan te knoopen, dan het vorige kabinet.

Koning *Karel Albert* heeft den heer *Ricci* benoemd om aan de onderhandelingen te Brussel deel te nemen.

Genua, 22 *dec.* De gisteren van Civita-Vechia in onze haven aangekomen stoomboot, brengt het berigt mede „dat de Paus de van Rome aangekomen deputatie niet heeft willen ontvangen, en dat men ten gevolge dezer weigering besloten had om een provisioneel bestuur te vormen.

Te Genua hebben eenige ongeregeldheden plaats gevonden. Het volk riep: *Leve de constitutie en de oorlog!* De intendant-generaal heeft beloofd de wenschen des volks ter kennis van de regering te brengen.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 28 *dec.* Men melt ons uit Breda, dat mr. *L. D. Storm*, die in het 7e en 9e kiesdistrikt verkozen is tot lid der Tweede Kamer, geopteerd heeft voor het 7e, zoodat er voor het 9e (hoofdplaats Bergen op Zoom) eene nieuwe keuze zal plaats hebben. De heer mr. *K. A. Meeussen* te Breda, die, om versnippering van stemmen te voorkomen, zich aanvankelijk niet verkiesbaar had gesteld, treedt thans op als kandidaat voor de 2e Kamer, en heeft aan de kiezers van het 9e kiesdistrikt zijne geloofsbelijdenis gerigt. Mr. *K. A. Meeussen* is een voorstander van vrijheid van vereeniging en vergadering, vrijheid van godsdienst en onderwijs, gepaard met burgerlijke verdraagzaamheid. »Indien," zegt hij, »uwe keuze zich op mij mogt vestigen, dan zou ik mij tot regel stellen, alle maatregelen te bestrijden, die zouden strekken om de kiem der hier voor opgenoemde vrijheden in hunne geboorte te doen verstikken. Ik zou maken, dat zij de ruimste toepassing erlangden, en zou mij door geen te angstvallige vrees voor mogelijke misbruiken laten wegslepen, om toe te stemmen in belemmerende en beperkende palingen, andere dan die welke de noodzakelijkheid blijkbaar mogt bevelen." (*De Tijd*)

's Gravenhage, 28 *dec.* Wij kunnen stellig tegenspreken het dezer dagen in sommige bladen op of overgenomen berigt, inhoudende dat de minister

voor de Hervormde Eeredienst eene aanschrijving zou hebben gerigt aan de onderscheidene Israëlitische hoofd-synagogen, waarbij aan deze vrijheid zou gegeven zijn, ook buitenlandsche rabbijnen voor de vacante rabbinaten te kiezen. Dat berigt is van allen grond ontbloot.

Arnhem, 18 *dec.* Te Sneek had op 16 december de aangekondigde herstemming van een lid der Tweede Kamer, voor het hoofddistrict Sneek plaats: de uitkomst daarvan was, dat, van de 798 stemmen, 297 zijn uitgebragt op den heer *P. J. Cösterus*, te Sneek; 191 op jhr. *Vegelin van Claerbergen*, te Joure; 146 op mr. *A. F. Jongstra*, te Heerenveen, terwijl de overige stemmen over een aantal andere personen waren verdeeld; — zoodat geene volstrekte meerderheid zijnde, nader over beide eerstgenoemde heeren, nogmaals eene stemming zal moeten geschieden. (*Sneek. Ct.*)

ARNHEM, 19 *december*.

Wij vernemen met groot genoegen, dat vele kiezers in het tweede district (Harderwijk) besloten hebben, hunne stemmen uit te brengen op den heer mr. W. H. DULLERT, advocaat alhier. De keuze van den heer DULLERT die reeds hier, naast den heer VAN ROSENTHAL, een zoo aanzienlijk aantal stemmen verwierf, zou den kiezers van het tweede district eere aandoen. Een *nieuw* man, in de kracht des levens, onafhankelijk door stand en karakter zou de verkiezing van den heer DULLERT tevens ten bewijze strekken, dat de kiezers van het tweede district zich weten te verheffen boven dat ongelukkige districtismus, dat alléén ziet naar hetgeen op *eigen* bodem gegroeid en gevoed is. Wij hopen dat de liberale kiezers van het tweede district zich aanéén zullen sluiten om zich door geene anti-liberale candidaten te doen verschalken.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van maandag 18 december.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is door de commissie voor de verzoekschriften rapport uitgebragt op een adres van den heer *van der Swalme*, te Vlissingen, betrekkelijk de wets-ontwerpen omtrent de heffing van provinciale belastingen. Daarna heeft de heer *van Beeck Vollenhoven*, naar aanleiding van verscheiden dezer dagen door handelshuizen uit de West-Indische bezittingen ontvangen brieven, van de regering inlichtingen gevraagd omtrent den staat dier overzeesche bezittingen en van haar op de volgende vragen antwoord verzocht:

1o. Heeft het koloniaal gouvernement van Suriname, hetzij regtstreeks, hetzij zijdelings van wege het ministerie in last ontvangen, om de geruchten eener op handen zijnde emancipatie der slaven in die kolonie te verspreiden?

2o. Zoo ja, welke zijn dan de beginselen waarop zulk eene emancipatie zal moeten berusten? welke waarborgen zullen aan de eigenaren gegeven worden, dat zij voor de hun op te leggen onteigening schadeloosstelling erlangen zullen?

3o. Zoo neen, welke zijn dan de voorschriften geweest, die het koloniaal gouvernement ontvangen heeft, ten opzigte der gedragslijn die het te volgen had, wanneer soms daar te lande het voorgevallene in de Fransche bezittingen aanleiding tot onrust onder de slaven-bevolking te weeg mogt brengen?

4o. Welke zijn de maatregelen, die door het ministerie genomen zijn, om rust en orde in de kolonie te handhaven, om de tucht onder de slaven te bevestigen?

5o. Op welken grond weigert het koloniaal gouvernement zijne ondersteuning aan die eigenaren, welke zijne hulp inroepen, bij het verzet van sommige slaven om een hun opgedragen arbeid te volvoeren, als daar zijn het in huur gaan werken, of het verrigten van eenen tijdelijken arbeid op een ander effect aan denzelfden eigenaar toebehoorende?

Zijne Excellentie *de minister van Koloniën* heeft daarop het volgende geantwoord:

»Op de interpellatie van den geachten spreker uit Noord-Holland, moet ik UEdMog. opmerken, dat van wege het bestuur geene bevelen zijn gegeven, welke de slaven op het denkbeeld zouden hebben kunnen brengen, dat derzelver emancipatie op handen is.

»Toen in de maand junij jl. de emancipatie der slaven op het Fransche gedeelte van het eiland St. Martin was geproclameerd, betoonden de negers van het Nederlandsche gedeelte van dat eiland zich onmiddellijk daarop ongenegen om verder voor hunne meesters te arbeiden, en dreigden zich op Fransch grondgebied te zullen begeven.

»De planters kwamen daarop bijeen, en besloten aan hunne slaven het aanbod te doen om hen als vrije menschen te behandelen en tegen een overeen te komen loon te laten werken. Dit aanbod is door de slaven, die nu als geëmancipeerd kunnen worden beschouwd, aangenomen. Orde en rust zijn dien ten gevolge hersteld of gehandhaafd.

»Gelijktijdig weigerden de slaven te St. Eustatius zich aan het werk te begeven en vereenigden zich om hunne vrijverklaring te eischen. Zij zijn echter nader tot inkeer gekomen en hebben zich sedert rustig en onderworpen gedragen.

»Op het vernemen dezer gebeurtenissen heeft de gouverneur van Curaçao eene militaire magt naar genoemde eilanden gezonden en van hier zijn, na ontvangst der tijdingen op den 8sten julij, reeds den 22sten daaraanvolgende twee schoeners derwaarts gedirigeerd om aldaar het station te versterken, terwijl ook de oorlogsbrik *de Pijl*, kommandant *Eeg*, te St. Martin en St. Eustatius goede diensten ter bescherming heeft verleend, zoodat het bestuur moet geacht worden al die middelen te hebben aangewend, welke tot deszelfs beschikking waren.

»Naar de overige West-Indische bezittingen zijn de noodige bevelen uitgevaardigd, om, voor zooveel immer mogelijk, orde en rust, en bescherming van personen en eigendommen te verzekeren; en de laatst ontvangen tijdingen zijn dan ook vrij geruststellend.

»Verdere mededeelingen omtrent de emancipatie der slaven in de Nederlandsche koloniën en bezittingen, vermeent de regering niet te kunnen of te mogen doen, omdat zoodanige mededeelingen nadeelig zouden kunnen terugwerken op het belang en de veiligheid van die koloniën en bezittingen, op de meerder of minder rustige houding van de zich aldaar bevindende slaven; terwijl ook de belangen der eigenaren van die slaven daardoor zouden kunnen worden geprejudiciëerd.

»Het gouvernement is thans met de gezaghebbers van de verschillende bezittingen in correspondentie, om de noodige maatregelen in het belang der slaven, slaven-eigenaren en koloniën te nemen. Alvorens deze onderhandelingen zijn ten einde gebragt, kunnen dienaangaande moeijelijk inlichtingen worden gegeven."

De heer *van Beeck Vollenhoven* heeft hierop den minister dank gezegd voor de gegeven inlichtingen, maar nog nader aangedrongen dat door de Regering orders aan het gouvernement in de West-Indien afgezonden zouden worden, dat men de eigenaren tegen de woelingen hunner slaven behulpzaam zou zijn. — Zijne Excellentie *de minister van Marine* heeft daarop, herinnerende dat hij eenigen tijd aan het hoofd van het ministerie van Koloniën stond, te kennen gegeven dat dergelijke bevelen waren afgezonden, onder aanbeveling echter van de onder de tegenwoordige omstandigheden vereischte voorzigtigheid.

Daarna hebben achtervolgens de beraadslagingen plaats gehad over de negen wets-ontwerpen betrekkelijk de heffing van provinciale belastingen en het wets-ontwerp tot regeling van ontvangsten en uitgaven van het burgerlijk pensioenfonds.

Van de eerstgenoemde wets-ontwerpen — in sommige waarvan gedurende de discussie nog wijzigingen gebragt zijn, volgens welke de provinciale belastingen slechts voor één jaar bekrachtigd worden, — zijn aangenomen: dat betrekkelijk Noordbrabant met 31 tegen 13 stemmen; dat betrekkelijk Zuid-Holland met 29 tegen 15; dat betrekkelijk Noord-Holland met 31 tegen 13; dat betreffende Friesland met 25 tegen 19; die betreffende Overijssel en Groningen met 29 tegen 15; dat betreffende Limburg met 31 tegen 13 stemmen. De wets-ontwerpen rakende Zeeland en Drenthe zijn niet aangenomen; tegen het eerste hebben gestemd 28 en tegen het tweede 27 van de 44 stemmenden.

Het wets-ontwerp betrekkelijk het burgerlijk pensioenfonds is vervolgens aangenomen met 30 tegen 14 stemmen.

Morgen zullen wij een nader verslag dezer zitting mededeelen.

Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur!

Jaren is het geleden dat onze stad een schouwburg in derzelver midden heeft mogen zien.

De heer ROSENVELDT, hier en elders gunstig bekend, heeft thans sedert 14 dagen voorstellingen hier gegeven. De bijval welke de ten tooneele opgevoerde stukken hebben erlangd, is groot. De karakters, die men bij iedere rol zag aannemen, lieten niets te wenschen overig. Herhaalde malen werden slechts half uitgevoerde stukken reeds met een daverend handgeklap toegejuicht en genoten de acteurs en actrices de eer eener terugroeping op het tooneel. Van allerwege hoort men hier den wensch uiten den geheelen volgenden winter voorstellingen van den schouwburg onder directie van den heer ROSENVELDT te kunnen bijwonen, en eer gevende aan wien eer toekomt, zal UEd., mijnheer de Redacteur, door deze weinige regelen in uw geacht blad te plaatsen, zeer verpligten

Eenige kunstliefhebbers
in 's Hertogenbosch.

Advertentiën.

Verkiezingen voor de beide Kamers van de Staten-Generaal.

EXTRACT uit het Register der Besluiten van Gedeputeerde Staten der Provincie Gelderland.

Zaturdag, den 16den December 1848.

Gezien de processen-verbaal der gedane herkiezingen in het 3de en het 5de hoofd-kiesdistrict gedaan, tot de benoeming van leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, ten gevolge van de onvolledige uitkomsten der eerste verkiezingen, in gemelde hoofd-kiesdistricten vroeger gedaan;

Mede gezien de Processen-verbaal van de gedane herstemmingen in de 1ste, 2de, 3de, 4de en 5de hoofd-kiesdistricten tot de keuze van eenen tweeden kandidaat voor de Eerste Kamer van de Staten-Generaal en van die in de 6de en 8ste hoofd-kiesdistricten tot de keuze van twee kandidaten voor dezelve Kamer.

Hebben Gedeputeerde Staten goedgevonden:

1o. Daarvan de uitkomsten op te nemen in de beide processen-verbaal, welke bij deze worden vastgesteld en nevens dit besluit zullen worden gevoegd.

2o. De gedane benoemingen van de Heeren Mr. *J. R. Thorbecke* en Jonkheer *J. A. C. A. van Nispen van Sevenaer* te brengen ter kennis van evengemelde nieuwbenoemden, onder toezending van uittreksels uit de betrekkelijke processen-verbaal, om te strekken tot het einde bij art. 25 van het voorloopige kiesreglement omschreven; met verzoek aan eerstgenoemde, om te willen berigten, of deze benoeming door Z. E. Gestr. wordt aangenomen.

3o. E. z. v.

4o. Ter kennis van de Plaatselijke Besturen in de betrokken hoofd-kiesdistricten te brengen:

dat bij de gedane herstemmingen de keuze van kandidaten voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal, welke vroeger niet waren volbragt, als nu zijn uitgebragt als volgt:

In het 1ste hoofd-kiesdistrict Arnhem die voor eenen tweeden kandidaat op den Heer *G. H. Andres*, te Arnhem;

in het 2de hoofd-kiesdistrict Harderwijk, die voor eenen tweeden kandidaat op Mr. *H. F. van Meurs*, te Nunspeet;

in het 3de hoofd-kiesdistrict Zutphen die voor eenen tweeden kandidaat op den Heer Baron *C. S. W. J. van Nagell tot Wisch*;

in het 4de hoofd-kiesdistrict Ruurlo die voor eenen tweeden kandidaat op den Heer *J. Kerkhoven*, te Twello;

in het 5de hoofd-kiesdistrict Doetinchem, die voor eenen tweeden kandidaat op Jhr. *C. E. J. F. van Nispen van Pannerden*, te Zevenaar;

in het 6de hoofd-kiesdistrict Elst die voor de beide kandidaten op de Heeren Mr. *C. C. van Lidth de Jeude*, te Tiel, en Mr. *J. Rau van Gameren*, te Arnhem;

in het 8ste hoofd-kiesdistrict Zalt-Boemel die voor de beide kandidaten op de Heeren *H. W.* Baron *van Aylva van Pallandt* te Neerijnen en *O. W. A.* Grave *van Bijlandt van Mariënweerdt*, te Marienweerdt.

Noodigende Gedeputeerde Staten de respective Gemeente-Besturen uit, om door afkondiging en aanplakking het bovenstaande te brengen ter kennis van de ingezetenen.

En zal extract dezes in het *Provinciale Blad*, zoo mede in de *Nijmeegsche* en *Arnhemsche Couranten* worden geplaatst.

Accordeert met voorschreven Register:
De Griffier der Staten,
L. A. J. W. SLOET.

Provincie GELDERLAND.

Proces-verbaal, bevattende de uitkomsten der herkiezingen van kandidaten voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Op heden, Zaturdag den 16den December 1848, is door ons Gedeputeerde Staten der Provincie Gelderland ter vergadering kennis genomen van de Processen-Verbaal der uitgebragte herstemmingen door de kiesgeregtigden in de na te meldene hoofd-kiesdistricten dezer provincie, respectivelijk gestrekt hebbende tot de herkiezing van kandidaten voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal, alsmede van de daarbij tevens ingezondene betrekkelijke stembilletten; — en is ons hieruit gebleken:

A. dat de keuze voor eenen tweeden kandidaat in het 1ste hoofddistrict, Arnhem, is uitgebragt met eene meerderheid van 363 stemmen der 621 stemmen, welke in aanmerking zijn gekomen, op den Heer *G. H. Andres*, te Arnhem;

B. dat de keuze voor eenen tweeden kandidaat in het 2de hoofddistrict, Harderwijk, is uitgebragt met eene meerderheid van 285 stemmen der 492 stemmen, welke in aanmerking zijn gekomen op Mr. *H. F. van Meurs*, te Nunspeet;

C. dat de keuze voor eenen tweeden kandidaat in het 3de hoofddistrict, Zutphen, is uitgebragt met eene meerderheid van 384 stemmen der 674 stemmen, welke in aanmerking zijn gekomen, op den baron *C. S. W. J. van Nagell tot Wisch*, te Terborg;

D. dat de keuze voor eenen tweeden kandidaat in het 4de hoofddistrict, Ruurlo, is uitgebragt met eene meerderheid van 320 stemmen der 355 stemmen, welke in aanmerking zijn gekomen, op den Heer *J. Kerkhoven*, te Twello;

E. dat de keuze voor eenen tweeden kandidaat in het 5de hoofddistrict, Doetinchem, is uitgebragt met eene meerderheid van 300 stemmen der 579 stemmen, welke in aanmerking zijn gekomen, op jonkheer *C. E. J. F. van Nispen van Pannerden*, te Zevenaar;

F. dat de keuze voor eenen eersten kandidaat in het 6de hoofddistrict, Elst, is uitgebragt met eene meerderheid van 376 stemmen der 714 stemmen, welke in aanmerking zijn gekomen, op Mr. *C. C. van Lidth de Jeude*, te Tiel; en die voor eenen tweeden kandidaat met eene meerderheid van 495 stemmen der 714 stemmen, welke in aanmerking

zijn gekomen, op Mr. *Jacob Rau van Gameren*, te Arnhem;

C. dat de keuze voor eenen eersten kandidaat in het 8ste hoofddistrict, Zalt-Boemel, is uitgebragt met eene meerderheid van 446 stemmen der 746 stemmen, welke in aanmerking zijn gekomen, op den Baron *H. W. van Aylva van Pallandt*, te Neerijnen; en die voor eenen tweeden kandidaat met eene meerderheid van 458 stemmen der 746 stemmen, welke in aanmerking zijn gekomen, op den Graaf *O. W. A. van Bylandt van Mariënweerdt*, te Mariënweerdt.

En is alzoo gebleken, dat de verkiezingen van twee kandidaten zijn volbragt in het 6de en in het 8ste hoofd-kiesdistrict en die van de tweede kandidaten in de 1ste, 2de, 3de, 4de en 5de hoofddistricten.

En is door ons van deze verkregene uitkomsten overeenkomstig artikel 22 van het voorloopig kiesreglement, het tegenwoordig proces-verbaal opgemaakt, aan hetwelk door middel van het *Provinciale Blad* en van de *Nijmeegsche* en *Arnhemsche Couranten* de noodige bekendheid zal worden gegeven.

Gedaan te Arnhem, op datum als boven.

SCHIMMELPENNINCK VAN DER OIJE.

Ter ordonnantie,
De Griffier der Staten:
L. A. J. W. SLOET.

Provincie GELDERLAND.

***PROCES-VERBAAL**, bevattende de uitkomsten der herkiezingen van leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal in de 3de en 5de hoofdkiesdistricten.*

Op heden, Zaturdag den 16den December 1848, is door ons Gedeputeerde Staten der Provincie Gelderland ter Vergadering kennis genomen van de processen-verbaal der uitgebragte herstemmingen door de kiesgeregtigden in het derde en vijfde hoofdkiesdistrict dezer Provincie, respectivelijk gestrekt hebbende tot de verkiezing van een lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal uit elk van die beide hoofd-kiesdistricten, zoo mede van de tevens ingezondene betrekkelijke stembilletten; — en is daaruit gebleken:

A. dat als zoodanig in het 3de hoofd-kiesdistrict Zutphen, bij eene volstrekte meerderheid van 450 stemmen der 697 stemmen, welke in aanmerking zijn gekomen, is benoemd Mr. *J. R. Thorbecke*, te Leiden.

B. dat in het 5de hoofd-kiesdistrict Doetinchem als zoodanig, bij eene volstrekte meerderheid van 289 stemmen der 576 stemmen, welke in aanmerking zijn gekomen, is benoemd Jhr. *J. A. C. A. van Nispen van Sevenaer*, te Zevenaar.

En is alzoo gebleken, dat de verkiezingen van een lid voor de Tweede Kamer van de Staten-Generaal zijn volbragt in het derde en vijfde hoofdkiesdistrict; van welke verkregene uitkomst, overeenkomstig art. 22 van het voorloopige kiesreglement, het tegenwoordig proces-verbaal door ons is opgemaakt, aan hetwelk door middel van het *Provinciale Blad* en van de *Nijmeegsche* en *Arnhemsche Couranten*, de noodige bekendheid zal worden gegeven.

Gedaan te Arnhem, op datum als boven.

SCHIMMELPENNINCK VAN DER OIJE.

Ter ordonnantie,
De Griffier der Staten,
L. A. J. W. SLOET.

De Notaris *MULLER* zal, ten herberge van *HOGEWEIDE*, genaamd *Nieuw-Milligen*, staande aan den Straatweg, nabij *Meerveld*, onder *Apeldoorn*, op Vrijdagen den 28sten December en den 12den Januarij e. k., telkens des voormiddags ten 11 ure, bij inzaat en toeslag, doen veilen en verkoopen:

Eene uitmuntende BOUWPLAATS, *DE HOEF* genaamd, bestaande in HUIS, SCHUREN, BERGEN, SCHAAPSKOOIJEN, ERVEN, BOUW- en WEILAND, AKKERMAALS-BOSSCHEN en HEIDE, alles staande en gelegen te *Meerveld*, bij het *Udler-meer* onder *Apeldoorn*, groot ongeveer 40 Bunders.

Alles om met 22 Februarij e. k. te aanvaarden.

Voorts *twee* VIERENDEELEN of $\frac{1}{16}$ in het *Meervelder Bosch* aldaar.

De Notaris Mr. *JB. NIJHOFF* te *Arnhem* zal, op den 28sten dezer, des voormiddags ten 11 uur, bij *FLORUSSEN*, op de Steenstraat te *Arnhem*, veiling houden van PEPPELEN-, EIKEN-, DENNEN-, geschikt voor Masten, ELZENBOOMEN, enz. Staande uitgebaakt op het Goed *'t Gelders Spijker* bij *Arnhem*; breeder bij billetten.

Mr. *M. J. VAN LÖBEN SELS*, Notaris te *Zutphen*, zal op Donderdag den 28sten December eerstkomende, des voormiddags ten 10 ure, in het *Nederlandsche Koffijhuis* aldaar, publiek verkoopen:

1o. 72 Perceelen EIKEN- en BEUKENBOOMEN staande in de weiden *den Bloemenkolk* in *Empe* onder *Brummen*.

2o. 15 Perceelen EIKEN, in het *Leusveen* in *Empe* onder *Voorst*.

---

† † † De door den Notaris *VAN ROSENTHAL* † † in de *Arnhemsche Courant* van den 17den † dezer aangekondigde VERKOOP van 9 perceelen EIKEN en 10 perceelen PEPPELEN en SCHOTWILLIGEN op *de Gasthuisbouwing* te *Rheden*, als zullende plaats hebben op den 21sten December — is UITGESTELD tot en zal alsnu plaats hebben den 27sten December eerstkomende, terzelfder plaats en uur.

Door sterfgeval UIT DE HAND TE KOOP eene overdekte PRAAMSCHUIT, metende 98 tonnen, met derzelver completen INVENTARIS, zoo als dezelve thans bevaren wordt door de Wed. *JACOB KASPERS*, bij wien dezelve te bevragen is, liggende thans met het schip te *Arnhem*. — *Brieven franco.*

---

† † † De ondergeteekenden *J. P. PRINS* en † † *A. POOK VAN BAGGEN*, vroeger eene † Associatie aangegaan hebbende tot het verkoopen van HOUTWAREN, onder de firma van *PRINS & VAN BAGGEN* te *Ede*, hebben de eer hunne geëerde begunstigers te bedanken voor het hun geschonken vertrouwen, daar die Compagnieschap met den 15den November 1848 is gedissolveerd en overgegaan op den Heer *A. POOK VAN BAGGEN* te *Ede*, die tevens hierbij zich in een ieders welwillendheid aanbeveelt.

J. P. PRINS.
A. POOK VAN BAGGEN.

Belangrijk Berigt!

Uitgepakt voor slechts *acht* dagen ten huize van den Heer *L. BECK*, in het Logement *de Keizerskroon*, op de Groenmarkt, te *Zutphen*, met een buitengewoon fraai en groot assortiment MODE-ARTIKELEN en HEEREN KLEEDINGSTUKKEN, welke voor *Fransche* rekening zoo spoedig mogelijk moeten gerealiseerd, en uit dien hoofde tot nooit gekende lage prijzen zullen worden uitverkocht, als: Solied bewerkte geheel doorgewolleerde Winterjassen *f*14; alle soorten naar den laatsten smaak gemaakte Vesten van af *f*2; Huis- en Kantoorjassen *f*4; Broeken *f*3.75; voorts fijne PARFUMERIËN, BIJOUTERIËN, QUINCAILLERIËN, BRETELS, alle soorten van HANDSCHOENEN, Flanellen HEMDEN, OVERHEMDEN en nog veel meerdere ARTIKELEN welke alle te veel zouden zijn om hier genoemd te worden, beneden Fabrijksprijzen.

POLYTECHNISCH KABINET.

Dagelijks te bezigtigen, *van 's morgens 11 tot des namiddags 4 ure*, in het gebouw *Musis Sacrum.*

Entrée 75 Cts.; Kinderen 50 Cts.

Théâtre Français à Arnhem.

No. 4 de l'Abonnement.

Mercredi, 20 Décembre 1848, à 7 heures.

TROP HEUREUSE,

OU UNE JEUNE MÉNAGE.

LE POLTRON.

La Meunière de Marly.

Marktprijzen.

AMSTERDAM, 18 december.

Poolsche *Tarwe* tot vorige prijzen met eenige handel aan consumptie, andere inlandsche soorten met meerder handel; 128 ℔ b. Pools. *f*320; 130, 131 ℔ Gelders. *f*235, 241; 130 ℔ Norder *f*275; 127 ℔ n. Geld. *f*220; 131 ℔ Kubanka *f*252; 132 ℔ Hoogl. Kleefs. *f*258; 128 ℔ p. o. Vriesche *f*260; 122 ℔ n. dito *f*180, 182; 121 ℔ dito *f*175; 123 ℔ Gron. Smet *f*150. — *Rogge* tot ruim vorige prijzen aan cons.; 124 ℔ n. Overijs. *f*150; 126 ℔ Stettin *f*155; 117 ℔ gedr. *f*135. — *Garst* ruim prijshoudend; 96, 99, 100 ℔ n. Old. Winter *f*97, 102, 104; 98 ℔ dito Zomer *f*101, 102; 106 ℔ Nassaud. *f*120. — *Haver* stil, 80 ℔ Fijne *f*82. — *Boekweit* in de puike soorten schaars en ruim prijshoudend; bijsoorten daarentegen ruim ter veil en flaauw; 125 ℔ Rijn *f*166; 116 ℔ Voorlandsche *f*133; 115 Gron. Veen *f*125 aan de Zaan. — *Koolzaad* voetstoots in een doen, verkocht: Kromhorn 51, 52 £; Oostvr. $49\frac{1}{2}$ £; gering Vriesch in veiling *f*288, 282; op 9 vat dadelijk $60\frac{1}{2}$ £; Sept. en Oct. $59\frac{1}{2}$ £. — *Lijn-zaad* in een doen; 108, 109 ℔ Riga *f*215; 112 ℔ Odessa *f*250. — *Raapolie* dadelijk willig, op levering met weinig handel iets flaauwer. *Lijnolie* iets vaster. Raapolie op 6/w. *f*38; Vlieg. *f*37 à $\frac{1}{4}$; Mei $35\frac{3}{4}$; Sept. en Oct. *f*$35\frac{1}{4}$. — Lijnolie op 6/w. *f*$26\frac{1}{2}$; Vlieg. *f*$25\frac{1}{2}$. *Hennepolie* op 6/w. *f*35; Vlieg. *f*34. — *Raapkoeken* *f*52 à 55. *Lijnkoeken* *f*8 à 10.

NIJMEGEN, 18 december.

Onze graanmarkt was heden in eene geanimeerde stemming, waardoor koopers iets hoogere prijzen moesten inwilligen. — *Tarwe* in het algemeen 25 cts. hooger: voor Hooglandsche werd *f*8.50 à 9 besteed, Cleefsche en Inl. *f*7 à 8.25. — *Rogge* ging zeer vlug af doordien wegens de op de beide volgende maandagen invallende feestdagen geen graanmarkt wordt gehouden, en de bakkers zich alzoo moesten approvianderen. Men heeft *f*4.75 à 5 besteed. — *Gerst* ging zeer willig af van *f*3.75 à 4. — *Boekweit* in een doen: *f*4 à 4.75. — *Haver* *f*2 à 2.75. — Groene *Erwten* *f*8, Graauwe en Witte zonder handel.

Prijs-Courant der Effecten.

MAANDAG 18 DEC.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers ten $4\frac{1}{2}$ u.
NEDERL., Werk.Schuld à $2\frac{1}{2}$pCt.	$48\frac{1}{8}$	$48\frac{7}{8}$	$48\frac{1}{4}$
» » » 3 »	$57\frac{1}{2}$	$57\frac{3}{4}$	$57\frac{5}{8}$
» » » 4 »	$74\frac{3}{16}$	$74\frac{3}{4}$	$74\frac{1}{4}$
Amortisatie-Syndicaat . » $3\frac{1}{2}$ »			
Handelmaatschappij . . . » $4\frac{1}{2}$ »			
Oostindische Leening . . » 4 »	$72\frac{3}{4}$	$72\frac{7}{8}$	
Aand. Rijn Spoorweg . » $4\frac{1}{2}$ »	$77\frac{1}{2}$	79	79
» Holl. » . . » »			
Leen. » » $4\frac{1}{2}$ »	$86\frac{3}{4}$		
BELGIE. Leening . . . . » $4\frac{1}{2}$ »			
Banc Belge . . . . » $2\frac{1}{2}$ »	40	$40\frac{1}{4}$	
Roths., Volksvlijt. . . . » $2\frac{1}{2}$ »	$40\frac{1}{4}$	$40\frac{9}{16}$	$40\frac{1}{2}$
SPANJE. Leen.Ard v.£ 85 » 5 »	$9\frac{11}{16}$	$9\frac{3}{4}$	
» » » 510 » 5 »	$9\frac{}{8}$	$9\frac{3}{4}$	$9\frac{5}{8}$
» Onb.Stukk. » 5 »	$9\frac{1}{4}$	$9\frac{3}{8}$	
» . . . . » 3 »	$27\frac{7}{8}$		
» Binn. 6/m. » 3 »	$19\frac{1}{2}$	$19\frac{5}{8}$	$19\frac{5}{8}$
» » kl.st. » 3 »			
Ardoin Coup. . . . . . . » »	$6\frac{3}{16}$	$6\frac{5}{16}$	
Passive . . . . » »	$3\frac{1}{8}$		
PORTUGAL. Te Londen » 3 »	$23\frac{7}{8}$		
» » » 4 »	$24\frac{15}{16}$	$24\frac{7}{8}$	
Binnenl. à 1 conto . . » 5 »			
RUSL. Obl.H.1798/1816, » 5 »	$99\frac{1}{4}$	$99\frac{1}{2}$	$99\frac{1}{8}$
» » 1828/1829, » 5 »	$98\frac{7}{8}$	99	99
Cert. » 1831/1833, » 5 »			
» » . . . . . . 4 »	$79\frac{1}{4}$		
» bij Stieglitz . . . . » 4 »	$78\frac{3}{4}$	79	
Inschr. in Assign. . . . » 6 »			
Cert. van » . . . . » 6 »	59		
POLEN. Certificaten . . » 4 »			
Aand. met Lot fl. 500. » »	127		
OOSTENRIJK. Metalliek » 5 »	$69\frac{1}{2}$	70	70
» » $2\frac{1}{2}$ »	$36\frac{5}{16}$	$36\frac{3}{4}$	
Weener-Bank Goll. . . » 5 »			
» » » . . . » 4 »			
AMER. Bank-Act. V.Stat. » »	$3\frac{1}{4}$		
Braz. 1824 . . . . » »	77		
» £ 200. . . . . » »			
Peru . . . . » »	$26\frac{1}{4}$	$27\frac{3}{8}$	$27\frac{3}{8}$
Grenada . . . . » »	$12\frac{5}{8}$	$12\frac{7}{8}$	$12\frac{11}{16}$
Mexico . . . . » »	$20\frac{1}{8}$	$20\frac{1}{4}$	$20\frac{1}{8}$
Venezuela . . . . » »	17		

Handelm. cont. $139\frac{3}{4}$, $140\frac{1}{2}$, $140\frac{1}{4}$; Spanje, Fr. Uitg. $2\frac{3}{4}$, 3, $2\frac{7}{8}$; Braz. 1843 £ 100, $74\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$; Bl. Grieken £ 100, $1\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{3}{8}$; dito onbep. stukk. 1, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{16}$; dito Coup. *f*$\frac{3}{8}$; Ecuador $1\frac{3}{4}$, $2\frac{1}{4}$, $2\frac{3}{16}$; Peru Coup. *f*$2\frac{3}{16}$, $\frac{7}{16}$.

Effecten-Societeit: Handelm. cont. 140, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$; Spanje, Fr. uitg. $2\frac{7}{8}$; Braz. 1843, $74\frac{1}{2}$; Ecuador 2, $\frac{3}{16}$, $\frac{3}{16}$. Grieken $1\frac{5}{16}$.

De voortdurende gunstige stemming der Parijssche en Londensche beurzen, heeft op nieuw zeer voordeelig op de onze gewerkt; alle fondsen deelden in deze gunstige stemming, doch vooral dient bijzondere melding der Peruanen, welke, zoowel als derzelver Coupons, zeer gretig en tot zeer verhoogde koersen van de markt werden genomen.

Laatste prijzen ten 5 ure.

Integr. $2\frac{1}{2}$ pCt. $48\frac{1}{4}$; Ard. £ 510, $9\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$; Binn. Spanje $19\frac{1}{2}$; Metall. $2\frac{1}{2}$ pCt. $36\frac{11}{16}$; Peru $27\frac{3}{8}$; dito Coup. *f*$2\frac{3}{8}$.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 19 Dec. 1 El 6 Palm 0 Duim; gew. 0 D. gev. 0 D.

De prijs dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1,00 en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij C. J. THIEME, Boekdrukker.